

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

LĒMUMS

PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2009. gada 8. jūlijā

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kūtris, tiesneši Kaspars Balodis un Aija Branta,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Sandras Briķes (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) konstitucionālo sūdzību (Pieteikums Nr. 111/2009),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt:

1) likuma „Par tiesu varu” pārejas noteikumu 7. punkta otro teikumu (2008. gada 14. novembra likuma redakcijā) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1., 83. un 107. pantam;

2) likuma „Par tiesu varu” pārejas noteikumu 7. punkta trešo teikumu (2008. gada 12. decembra likuma redakcijā) un 20. punktu par neatbilstošiem Satversmes 1., 83., 91. un 109. pantam;

3) likuma „Par tiesu varu” 98. pantu un 119.¹ panta pirmo un otro daļu par neatbilstošiem Satversmes 89., 91., 105. un 107. pantam.

2. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu prasījums izvērtēt likuma atbilstību Satversmei ir piekritīgs Satversmes tiesai.

3. Pieteikums iesniegts kā konstitucionālā sūdzība. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu un 19.² panta pirmo daļu konstitucionālo sūdzību var iesniegt ikviens persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiskā spēka tiesību normai. Vienlaikus konstitucionālajai sūdzībai jāatbilst arī pārējām prasībām, kas noteiktas Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā.

No Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta un 19.² panta sestās daļas 1. punkta izriet, ka konstitucionālajā sūdzībā nepieciešams juridiski pamatot apstrīdēto normu neatbilstību katrai no pieteikumā minētajām augstāka juridiskā spēka tiesību normām. Turklāt pieteikumā jāpamato, ka tieši šī neatbilstība izraisa pieteikuma iesniedzējam Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu.

4. Pieteikuma iesniedzēja ir lūgusi izvērtēt likuma „Par tiesu varu” 98. panta un 119.¹ panta pirmās un otrās daļas atbilstību Satversmes 89., 91., 105. un 107. pantam.

Likuma „Par tiesu varu” 98. pants noteic kārtību, kādā tiesnesim tiek piešķirta kvalifikācijas klase, savukārt šā likuma 119.¹ panta pirmā un otrā daļa noteic kārtību, kādā tiek aprēķināta rajona (pilsētas) tiesas un apgabaltiesas tiesneša mēneša amatalga.

Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka minētās normas ierobežo viņai Satversmes 107. pantā noteiktās tiesības uz taisnīgu un viņas spējām atbilstošu atlīdzību. Likuma „Par tiesu varu” 98. pants liedzot viņai kā pilsētas tiesas tiesnesei iegūt pirmo kvalifikācijas klasi. Arī likuma 119.¹ panta otrā un trešā daļa neatbilstot Satversmes 107. pantam, jo tādējādi netiekot ņemts vērā lielāks darba apjoms, lietu daudzveidība un sarežģītība lielākajās rajonu (pilsētu) tiesās.

Tomēr konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums par likuma „Par tiesu varu” 98. panta un 119.¹ panta pirmās un otrās daļas atbilstību Satversmes 107. pantam ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai. Pieteikumā vispār nav sniegts juridiskais pamatojums par minēto apstrīdēto normu atbilstību Satversmes 89., 91. un 105. pantam.

Tādējādi prasījums izvērtēt likuma „Par tiesu varu” 98. panta un 119.¹ panta pirmās un otrās daļas atbilstību Satversmes 89., 91., 105. un 107. pantam neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta un 19.² panta sestās daļas 1. punkta prasībām.

5. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu izvērtēt likuma „Par tiesu varu” pārejas noteikumu 7. punkta trešā teikuma (2008. gada 12. decembra likuma redakcijā) un 20. punkta atbilstību Satversmes 1., 83., 91. un 109. pantam.

Likuma „Par tiesu varu” pārejas noteikumu 7. punkta trešais teikums noteic: „2009. gadā tiesneša mēneša amatalga, izņemot zemesgrāmatu nodaļas tiesneša mēneša amatalgu, nosakāma saskaņā ar pārejas noteikumu 20. punktu.” Savukārt likuma pārejas noteikumu 20. punkts noteic: „Saskaņā ar šo likumu noteikto atlīdzību (mēneša amatalgu, prēmijas u.c.) 2009. gadā nosaka atbilstoši likumam „Par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību 2009. gadā”.”

Pieteikumā vispār nav sniegts juridiskais pamatojums par minēto apstrīdēto normu neatbilstību Satversmes 91. pantam.

Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka likuma „Par tiesu varu” pārejas noteikumu 7. punkta trešais teikums un 20. punkts liedz viņai 2009. gadā saņemt likumā „Par tiesu varu” noteiktās sociālās garantijas, tostarp atvaļinājuma pabalstu un prēmijas, un tādējādi ierobežo viņai Satversmes 109. pantā noteiktās tiesības uz sociālo nodrošinājumu. Taču juridiskais pamatojums tam, kā apstrīdētās normas ierobežo Pieteikuma iesniedzējai Satversmes 109. pantā noteiktās tiesības, ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

Pieteikuma iesniedzēja ir pamatojusi likuma „Par tiesu varu” pārejas noteikumu 7. punkta trešā teikuma un 20. punkta neatbilstību Satversmes 1. un 83. pantam, taču pieteikumā nav sniegts juridiskais pamatojums tam, ka šī neatbilstība izraisa Pieteikuma iesniedzējai Satversmes 109. pantā noteikto pamattiesību aizskārumu.

Tādējādi prasījums izvērtēt likuma „Par tiesu varu” pārejas noteikumu 7. punkta trešā teikuma (2008. gada 12. decembra likuma redakcijā) un 20. punkta atbilstību Satversmes 1., 83., 91. un 109. pantam neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta un 19.² panta sestās daļas 1. punkta prasībām.

6. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu izvērtēt likuma „Par tiesu varu” pārejas noteikumu 7. punkta otrā teikuma (2008. gada 14. novembra likuma redakcijā) atbilstību Satversmes 1., 83. un 107. pantam. Minētā apstrīdētā norma noteic: „Tiesneša mēneša amatalgu, izņemot zemesgrāmatu nodaļas tiesneša mēneša amatalgu, 2007., 2008. un 2009. gadā aprēķina, ņemot vērā strādājošo 2005. gada vidējo mēneša bruto darba samaksu, koeficientu 4,5 saglabājot nemainīgu.”

Pieteikumā ir izklāstīti lietas faktiskie apstākļi. Tāpat Pieteikuma iesniedzēja ir juridiski pamatojusi apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmes 1. un

83. pantam, kā arī pamatojusi, ka šī neatbilstība izraisa Pieteikuma iesniedzējai Satversmes 107. pantā noteikto pamattiesību aizskārumu.

No pieteikuma secināms, ka nepastāv citi vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi Pieteikuma iesniedzējas pamattiesību aizskāruma novēršanai.

Tādējādi pieteikums šajā daļā atbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta un 19.² panta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

n o l ē m a :

1. Ierosināt lietu „Par likuma „Par tiesu varu” pārejas noteikumu 7. punkta otrā teikuma (2008. gada 14. novembra likuma redakcijā) atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 83. un 107. pantam” pēc Sandras Briķes konstitucionālās sūdzības.

2. Atteikties ierosināt lietu par pārejiem konstitucionālajā sūdzībā ietvertajiem prasījumiem.

3. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – līdz 2009. gada 10. augustam iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas

1. kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kūtris